

BALANTIČEVA USODA

FRANCE PIBERNIK

29. novembra 1921 se je v Kamniku rodil France Balantič, besedilo je objavljeno v spomin na ta dan.

Pesnik France Balantič je zagotovo izjemna zgodba v slovenski družbeni preteklosti, njena posebnost pa je v tem, da se njeno negativno označevanje tako vztrajno prenaša v sedanost. Njegovo kratko življenje se je tragično končalo v bratomorni vojni, ko je dvaindvajsetleten zgorel v Grahovem, prav tako zaznamovana pa je bila tudi njegova literarna usoda, saj je bil v povojnem totalitarnem sistemu postavljen na seznam prepovedanih avtorjev, toda zaradi globine pesniške izpovedi je bil ves povojni čas prisoten v naši kulturni javnosti. Napredni književniki so v težavnih časih dosegli, da je s privoljenjem Staneta Kavčiča kritik Mitja Mejak uredil izbor Balantičevih pesmi leta 1966, toda centralni komite komunistične partije je celotno naklado natisnjene zbirke poslal v uničenje.

Po osamosvojitvi je kamniška občina leta 1991 Balantiču postavila dostojen spomenik, slovenska literarna znanost pa je na simpoziju, ki je potekal leta 1994 v prostorih Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Balantiča uvrstila med naše klasike, njegova poezija pa je bila potem sprejeta v elitno zbirko Slovenskih pesnikov in pisateljev. Ob 70-letnici pesnikove smrti so kamniški kulturni delavci predlagali, da bi Balantiča skromno počastili z imenovanjem tamkajšnje knjižnice po njem, kot imajo poimenovanja ulic in ustanov mnogi drugi kamniški književniki. Pri tem so se opirali na Balantičevo navezanost na domači kraj, saj vsa njegova poezija izvira iz pokrajine pod Kamniškimi planinami. Ko je Balantič med hudim trpljenjem v taborišču Gonars snoval načrt sonetnega venca sonetnih vencev, je želel enega izmed osrednjih sonetov posvetiti tudi rodному mestu: »Slavospev Kamniku in goram.« V pismu domačim je v domotožju iz Grahovega dne 15. maja 1943 zapisal: »Vem, da je najlepši kraj na svetu Kamnik in tudi gorá še nisem pozabil.«

Kamniški občinski svet je predlog kulturnikov soglasno sprejel, dodatno pa potrdil še občinski svet v Komendi. Nekaterim pa to sicer zelo skromno priznanje vrhunskemu pesniku ni bilo po godu in so takoj v vstajniškem slogu začeli pritlehno gonjo zoper pesnika in znova v to odročno podeželsko mestece klicali ideološko vojno. Čeprav se je za Balantiča zavzela tako rekoč vsa slovenska kulturna javnost, tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev, gonja ni ponehala, nasprotno kamniški župan in večina njegovih svetnikov je klecnila in preklicala svojo prvotno odločitev ter zadevo poslala v mrtvi tek. Ena sama otožnost, da mestna občina Kamnik, ki je krajevna vrhovna oblast, v času demokratičnih družbenih odnosov ni pripravljena svojemu največjemu pesniku priznati niti skromnega poimenovanja domače knjižnice. Žalosten podatek za kamniško zgodovino.

(Časnik.si)

Ponovno zasuta usta

Že več kot pol leta je v Kamniku pote- kala polemika, kakšno naj bo poime- novanje njihove glavne knjižnice. Prei- menovanje Matične knjižnice Kamnik v Knjižnico Franceta Balantiča Kamnik so svetniki občin Kamnik in Komenda na pobudo stranke NSi in drugih predlagateljev potrdili letos marca. Sprememba imena knjižnice pa je nekatere krajane precej razburila, saj so mnenja, da se ena od osrednjih kulturnih ustanov v kamniški občini ne sme imenovati po domo- branču, kljub temu, da je bil Balantič odličen pesnik. Tako so na pobudo Iztoka Čebaška, urednika spletnega portala Kamnik.Info, začeli s podpisovanjem peti- cije za preimenovanje nazaj v Matično knjižnico Kamnik.

Na vse to dogajanje se je odzvala tudi skupina več kot 70 intelektualcev, med njimi Aleš Berger, Jože Dežman, Marko Fink, Kajetan Gantar, Niko Grafenauer, Janez Juhant, Janko Kos in drugi. V izjavi so pozitivno ocenili pogum občine, s katerim je ta knjižnico poimenovala po rojaku.

Že prejšnji torek so se spominjali obletnice smrti Franceta Balantiča. Dan zatem je občinski svet občine Kamnik s 15 glasovi za, 10 proti in štirimi vzdrža- nimi potrdil predlog, da se nekaj mesecev veljavno in demokratično potrjeno ime mestne knjižnice, ki so jo tudi v občini Komenda poimenovali po Francetu Balantiču, spremeni. Če bodo tako glasova- vali tudi v Komendi, bo ime v plamenih umrlega pesnika izbrisano. Na seji kamni-

škega mestnega sveta je bila tudi pesni- kova sestra Tilka Jesenik Balantič, a ji niso dali besede. Zato je spregovorila po seji.

»Vsi so bili zato, vsi so glasovali za, zdaj so pa ugotovili, da to ne sme biti, da Balantič ne sodi v javni prostor, oziroma da ne more biti po njem imenovana knji- žnica,« je povedala pesnikova sestra, ki se ji je zdelo, da je na političnem sestanku. Ob tem je ugotavljala, da so tisti, ki so glasovali zanj, povedali kaj je pesnik, kaj je kultura, kdo je pesnik Balantič. Tudi tisti, ki so proti so vsi prepričani, da je Balantič velik pesnik, ampak domobranec.

Kot je poudarila, je bil Balantič pesnik, ki je v svojih pesmih izražal predvsem svojo bolečino časa. Zgrožena je, da mora petindvajset let po rojstvu demokra- tične Slovenije prenašati očitke o svojem bratu, ki jih niti leta 1945 ni bilo. Zdaj po sedemdesetih letih so ugotovili celo, da je bil zločinec. Leta petinštirideset mu nobena UDBA, nihče ni dokazal nobe- nega zločina, ampak samo njegove pesmi so dali na indeks in se o njem ni smelo pisati, ne govoriti, je povedala sestra Tilka in dodala, da so na skrivaj vsi brali njegove pesmi. Najbolj jo boli to, da se sedaj razglša, da je njen brat ubijal. Tudi to so mu očitali, da je nekoga ubil leta 1944, in še pozneje, čeprav je bil že leta 1943 med pokojnimi. Prepričana je, da je čist in kot sestra lahko govori, ker še nima s prstjo zasutih ust. Želi si le, da bi ga pustili počivati v miru. Hkrati pa ugotavlja, da je »govorjenje o spravi v naši domovini ena sama laž«.

Spomin na Janeza Evangelista Kreka

27. novembra leta 1865 se je pri Sv. Gregorju nad Sodražico rodil sociolog, politik, publicist, pisatelj in duhovnik Janez Evange- list Krek. »Janez Evange- list Krek je človek, ki je postavil temelje temu, kar pravzaprav je slovenska država,« je ob obletnici povedal dr. Janez Juhant. Krek je primerjal z usta- novitelji evropskega pove- zovanja.

Odbor 2014 je v spomin na Kreka pripravil slavnostno akademijo ob njegovem grobu na ljubljanskih Žalah. Zbrane je med drugim nago- voril Janez Juhant, ki je dober poznavalec tega velikega Slovenca. »Slovenci po osamosvojitvi in po padcu totalitarnega režima nismo naredili nekega duhov- nega, tudi socialno političnega obračuna s preteklostjo in se nismo vprašali, še manj pa organizirali na kakšnih temeljih hočemo graditi slovensko državo. Zaradi tega seveda imamo težave, tudi z ljudmi, ki so te temelje že vzpostavili. Krek je bil človek, ki je bil v tem Evropskem konte- kstu,« je dejal Juhant v pogovoru za Radio Ognjišče.

Opozoril je, da je bil Krek izredno deloven človek. »V 50. letih je opravil vse. Zelo veliko je napisal. Deloval je kot deželni poslanec v Ljubljani v takratni kranjski deželni zbornici, kot državni poslanec na Dunaju, kot reformator krščanske prenove, kot človek, ki je poskušal organizirati kmete in delavce, se pravi tiste sloje, o katerih je govoril papež Leon XIII.« je povedal Juhant in dodal, da so bili prav ti ljudje prvi na Krekovem seznamu pomoči in podpore.

Po gimnaziji je Janez E. Krek stopil v ljubljansko bogoslovje in bil 1888 posvečen v duhovnika. Škof Míssia ga je poslal na Dunaj, kjer je doktoriral iz teolo- gije in se seznanil s krščanskim socialnim gibanjem. Po vrnitvi v domovino in kratki kaplanski službi v Ribnici je postal stolni vikár v Ljubljani, leta 1895 pa profesor fundamentalne teologije v bogoslovju. Poleg tega je širil krščansko socialno gibanje na slovenskih tleh.

Leta 1894 sta bili na njegovo pobudo ustanovljeni prva posojilnica in Zadružna zveza. Ta je do leta 1910 vključevala že 560 zadrug, ki so odigrale pomembno gospodarsko, socialno in politično vlogo. Bil je tudi pobudnik majniške deklaracije.

cije. Že kot dijak je pisal leposlovna dela. V času svojega socialnega delo- vanja pa je napisal več kot 6 tisoč člankov. Med knjižnimi deli sta najpo- membnejši Črne bukve kmečkega stanu in Socia- lizem.

Ideje, prizadevanja in dejanja Janeza Evange- lista Kreka so tudi v dana- šnjem času zelo aktualne, so poudarili udeleženci pogovornega večera ob 150-letnici Krekovega

rojstva. Po besedah predsednice NSi Ljudmile Novak spada Krek med velikane slovenskega naroda. Evropski poslanec Lojze Peterle pa je izpostavil njegovo izjemno poznavanje svojega časa.

Krek je imel izjemno moč, da so mu ljudje sledili, je poudarila Novakova. Kot je dejala, je v svojih prizadevanjih za opolnomočenje ljudstva izpostavljal vse delavne ljudi, ne le delavce, kar bi morali storiti tudi danes. Po njenih besedah lahko delavstvo namreč najbolj spodbujamo, če nekemu, ki ima voljo, omogočimo ustano- vitev podjetja, s katerim bo nato ustvarjal delovna mesta.

»Ne poznam osebe, ki bi bolj zazna- movala svoj čas kot Krek,« je dejal Peterle. Po njegovih besedah je Krek svoj čas razumel izjemno dobro, imel pa je tudi celovit pogled na položaj. Kot eno od njegovih idej, ki bi jo bilo vredno posne- mati, je izpostavil idejo o povezovanju.

Predsednik društva Združeni ob lipi sprave in profesor Janez Juhant je med drugim poudaril, da se je Krek zavedal, da je kmet temelj življenja, vsi pa smo močno vezani na zemljo. Izpostavil je, da bi tudi danes potrebovali takšne ljudi, ki bi bili sposobni tako konstruktivno poseči v razvoj. V luči aktualnega dogajanja je še opozoril, da je Krek družino razumel kot temelj družbe in države.

Zgodovinar Stane Granda je izpostavil Krekovo poznavanje problematike sloven- skega kmeta in njegov odnos do social- nega vprašanja delavstva. Poudaril je še, da je imel Krek okolico, katere je bil on samo vrh.

Tudi zgodovinar Janko Prunk je spomnil na Krekovo poznavanje proble- matike kmetov s poudarkom na sloven- skih. Kot je dejal, je bil Krek izjemno izobražen na več področjih. »Bil je človek velikega srca, velike pameti in velikega dela,« je poudaril Prunk.

Ni čas za pasivnost

Čez dobra dva tedna se bomo na referendumu izrekli PROTI noveli zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki ukinja zakonsko zvezo kot zvezo med možem in ženo ter jo opre- deljuje kot zvezo dveh oseb. Ob tem je jasne besede spregovoril tudi ljubljanski nadškof Zore.

Ob branju in poslušanju Božje besede ter molitvi, na srečanju družin v Novi Štifti je nadškof Zore poudaril tudi pomen družbenega delovanja. »Kristjan nima nikakršnega dovoljenja, da bi moral biti v tem svetu pasiven, Bog mu tudi ni dovolil, da bi se skrival, ampak nasprotno.« Pozval je, naj živimo svojo družinskost, svojo poročenost. »Naj bo vaše življenje sporo-

čilo za današnji čas in svet.« Ob tem naj o življenju po Božji volji tudi jasno in glasno govorimo. To namreč ni le naša pravica, ampak naša dolžnost. Otrokom, ki rastejo za nami, bomo namreč odgovar- jali, v kakšnem svetu bodo živel, kakšne obrazce bodo izpolnjevali in kakšen pouk bodo poslušali. »Ali si lahko privoščimo, da ne bi povedali, kaj nam je sveto,« je dodal. Zavedati se moramo, tako nadškof Zore, da pasivnost na tem področju v tem primeru ne bo poznala popravnega izpita. »Ne gre za politiko. Popravljamo jo lahko vsake štiri leta. Družine pa ne moremo popravljati. Ali jo imamo, ali je nimamo. Zato se ne smemo skriti, ne smemo zatajiti,« je bil jasen.

Koliko Slovenijo stanejo migranti

Poleg vseh ostalih težav, povezanih z reko beguncev in izseljencev, ki preko Slovenije hitijo proti Nemčiji, ni manjše tudi vprašanje denarnih sredstev, ki so s tem povezani. Stroški slovenskih državnih organov za obvladovanje migracij so od začetka prihoda vala migrantov sredi septembra do 9. novembra znašali okoli šest milijonov evrov. Podatki ne vključujejo stroškov Slovenskih železnic, ki po ocenah do 4. novembra znašajo 2,6 milijona evrov. Slovenska vojska je medtem pogodbenim rezervistom poslala vpoklic na mobilizacijsko usposabljanje, ki bo med 16. in 24. decembrom potekalo v okviru 1., 72. ter logistične brigade.

Številke so same po sebi dovolj zgovorne. V Slovenijo je od sredine oktobra vstopilo 268.619 migrantov, v četrtek jih je prvič od takrat vstopilo manj kot dva tisoč. V nastanitvenih centrih jih je bilo v petek, 27. novembra ob 6. uri 116, medtem ko so bili sprejemni centri prazni. Od 20. oktobra je državo zapustilo 258.686 migrantov.

Res je, da je zadnje dni val nekoliko polegel. Kolikor jih z vlaki ali avtobusi pride s Hrvaške jih slovenske oblasti hitro pošljejo naprej v Avstrijo. K bolj urejenemu toku je mnogo pripomogla tudi žična ograja, ki pa še naprej moti slovensko razmerje s Hrvaško.

Nadaljuje se tudi polemika o oblačilih muslimanov v Sloveniji. Predsednik republike Borut Pahor je o predlogu SDS za prepoved nošenja burk in nikaba v javnosti dejal, da ni nobenega vprašanja, ki ga ne bi smeli tematizirati javno, če nekdo meni, da si to pozornost zasluži. V osnovi pa se moramo izogniti sovražnemu govoru, je poudaril. V ZL so se zavzeli za striktno ločevanje države od religij. V Slovenski škofovski konferenci pa načeloma menijo, da imajo vsi ljudje pravico živeti v skladu s svojimi kulturnimi in verskimi vrednotami.

Reko migrantov pa sedaj zavira tudi Makedonija, ki na meji z Grčijo namešča žičnato ograjo, da bi zajela tok prebežnikov. Vojska jo trenutno postavlja blizu mejnega

prehoda Gevgelija, kako dolga bo, za zdaj ni znano. Država je že pred tem prepovedala vstop ekonomskim migrantom, kar je med njimi sprožilo ogorčenje.

Problem seveda presega slovenske, pa tudi evropske meje. Ameriški medij Politico poroča, da so vodilni funkcionarji EU že oktobra prosili ZDA, naj pri spopadanju z veliko begunsko in migrantsko krizo pomagajo z vojaškim sodelovanjem v Sredozemlju proti tihotapcem ljudi, s pritiskom na arabske zaveznice, da sprejmejo več ljudi, in da jih tudi ZDA sprejmejo več. ZDA naj bi izrazile pripravljenost na sodelovanje, katerega podrobnosti še dodelujejo, šlo pa naj bi za izmenjavo informacij med udeleženci evropske operacije proti tihotapcem ljudi v Sredozemlju od Libije do Bližnjega vzhoda z ameriško šesto floto, ki je nameščena v Sredozemlju. Eno od znamenj, da se nameravajo ZDA bolj vplesti v krizo, je po poročanju Politica tudi obisk podpredsednika ZDA Josepha Bidna v Zagrebu na vrhu procesa Brdo-Brioni.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONÉ MIZERIT

Diha se nov zrak. Globoka sprememba se pripravlja v argentinski družbi. In v tem ozračju pride še bolj do izraza razlika med nastopanjem dosedanje predsednice in delovanjem prihodnje vlade. Popolnoma vidna je ošabnost gospe, ki odhaja, pa ne more sprejeti poraza, ki ga je v veliki meri sama kriva.

Ne prizna realnosti.

Kot je ves čas svojega vladanja kot lajna ponavljala pravljico o uspehu, sedaj vztraja na stališču, kot da vlada ni bila poražena. Po nekaj dneh tišine in odsotnosti, ko si je v samoti lizala rane, se je pojavila še bolj razborita. Najprej je prezirljivo nastopala do izvoljenega predsednika. Povabila ga je sicer na srečanje v predsedniški rezidenci v Olivosu, a dvajset minut trajajoč sestanek ni prinesel ničesar. Macri je imel namen, da se pogovori o najboljšem načinu prenosa oblasti na novo ekipo. Zaman. O tem gospa sploh ni hotela slišati. »Ni se splašalo« je izjavil novi predsednik potem, ko je zapustil rezidenco. Do 9. decembra, zadnjega dne njenega mandata, naj ne bo nobenega stika, nobenega posredovanja podatkov o stanju na posameznih področjih. To velja tudi za njene ministre. Počasi so nekateri začeli popuščati in se sestajati z novimi, ki jih je medtem imenoval Macri. A gospodarsko področje, predvsem pa stanje deviz v Centralni banki, je skrivnost, ki bo razkrita potem, ko bodo sedanji funkcionarji odšli. V tem pa je nova težava. Gospa Cristina je ukazala vsem, ki jim mandat legalno še ni potekel, naj ostanejo na svojim mestih. Tu pride v poštev predvsem Vanoli, predsednik Centralne banke, glavna državna tožilka Gils Carbó, vodja agencije za medije Sabbatela ... »Ne morem delati z ljudmi, ki jim ne zaupam«, je izjavil Macri. To je razumljivo, ker poleg nesposobnosti, ki je lastna vsemem funkcionarjem, obstoja velika nevarnost, da bodo s ključnih mest bojkotirali vse reforme, ki jih bo skušala uvesti nova vlada. To velja predvsem za Centralno banko, ki mora voditi delovanje na področju deviz. Novi predsednik sedaj išče kak legalen način, kako bi se jih rešil. Poleg tega je gospa že po volitvah imenovala štirinajst novih veleposlanikom in za datum 9. decembra zadolžila državo za dodatnih 133 tisoč milijonov. Uporabila jih bo ona, plačal pa Macri.

Na razvalinah in pogorišču. Ubogi Macri. Plesati mora »z najgršo«, kot pravijo Argentinci. Že večkrat smo opozarjali, da bo sedanja vlada po odhodu (enkrat je morala oditi), pustila za sabo samo razdejanje. Te dni to postaja še bolj očitno, ko je gospa v zadnjem hipu povečala državni dolg. Na splošno strokovnjaki ugotavljajo, da je pet glavnih področij, kjer kirchnerizem zapušča obupno stanje. To so devizni sklad, ki ga je gospa do konca uničila (pokojni Nestor je na to stvar gledal drugače); inflacija, ki je vsa ta leta spodbujala gospodarsko zdravje; državni deficit, ki je prav letos postavil nov rekord (7% DPB); davčni pritisk (tudi eden najvišjih v zgodovini, ki pa ni preprečil državnega deficita) in končno zastoj industrijske dejavnosti. Izziv nove vlade je, kako na vseh teh frontah istočasno bojevati uspešen boj. S tem namenom in v upanju, da uspe, je Macri sestavil zelo mlado, a izredno strokovno ekipo. Vsako ime je posebej preučil in dotičnega postavil na mesto, kjer bo lahko največ koristil. Saj je bilo kar nekaj presenečenj. Treba je tudi priznati, da je med izbrano ekipo našel skupno in najboljšo voljo za sodelovanje. Mednarodni strokovnjaki in vodje podjetij so pustili dobra in varna mesta in se odločili, da skušajo skupaj rešiti Argentino. »To je Barcelonax«, je v nogometni primerjavi zapisal nek španski časnikar.

In peronizem? Znova bo treba ločevati kirchnerizem in peronizem. Tako, kot se je po odhodu Menema stranka (ali bolje gibanje) znova vrnila na prvotne položaje, opazovalci napovedujejo, da bo ista usoda doletela tudi gibanje predsednice. Jasno je že, da bo gospa skušala bojkotirati Macrijevo vladanje. Vprašanje je, kako ji bo uspelo. Stara modrost pravi, da peronizem oprostí vse, le poraza ne. Prvi odenki poraza so se pojavili že te dni. Ko je gospa zahtevala (in dosegla), da so v poslanski zbornici na en sam večer potrdili kakih devetdeset novih zakonov (za nekatere bo Macri vložil svoj veto, če jih potrdi še senat), a so komaj dosegli sklepčnost. Poslanci se tudi že upirajo in nočejo potrditi novega vodstva parlamentarnih skupin, ki ga predlaga gospa. Če bi bili zmagali v provinci Buenos Aires, bi bila stvar lažja. Sedaj bo težko krmariti barko peronizma iz daljne province Santa Cruz.

VTISI IZ SLOVENIJE

Nov okus dveh jugov

Od našega dopisnika

Hudomušneži pravijo, da je sreča sestavljena iz majhnih reči: iz majhne vile, majhnega posestva, majhne jahte, majhnega bogastva ...

Marsikatero majhno veselje pa res pripomore, da se človek počuti srečnega, ali vsaj srečnejšega kot pred eno uro.

Slovensko prehranjevanje se je v marsičem spremenilo od tistega časa, ko so naši starši ali dedje odšli iz Slovenije in postali izseljenci. Ne samo zaradi spremembe navad, tehnologije; tudi zaradi vpliva drugih narodov. Tisti, ki so se iz južnega dela Juge preselili v deželo na sončni strani Alp, so prinesli s seboj tudi svoj menu.

Klobaso in kruh je zamenjal burek. Burek je v listnato testo (táko, kot je štrudlo) zavit nadev. Največkrat je sirov ali mesni, pa tudi špinačno-skutin ali porov. In še kaj drugega. Burek se je kot *empanada*; lahko za malico, lahko kot predjed.

Marcosov burek dobiš tudi na Čopovi v Ljubljani

Nadev, kot ga imajo običajne empanade!

V njegovo veselje in vseh tistih, ki so glasovali za njegov recept (pa tudi v zadovoljstvo direktorja pekarnice Silvestra Pečjaka), je s polovico oddanih glasov bil izbran Markov recept, ki je dobil ime *Marcosov argentinski burek*!

Tako je novi burek v Sloveniji podvojil svoj južnjaški izvor.

Marko je obljubil, da bo svoje prijatelje in tiste, ki so oddali glas za njegov burek, povabil na degustacijo. Držal je besedo in tako se je zbrala lepa družba v Pečjakovi sosedni, v gostilni Petkovšek. Tam so nas sprejeli Gaserjeva družina in že omenjeni Silvester Pečjak, ki je razložil potek izbora in dodal še nekaj podatkov. Npr. ta, da je skoraj polovico burekov

v Sloveniji narejenih v njihovi pekarni. Novi burek sicer ne bo (vsaj zaenkrat) na razpolago kot zamrznjen izdelek, ampak ga bo najti svežega le na policah trgovin Pečjakove pekarnice.

Za Pečjakovim imenom je še ena zgodba. Med begunci po drugi svetovni vojni je tudi direktorjev stric pristal v Argentini. Sicer se je že v šestdesetih letih vrnil v Slovenijo. Ustanovitelj pekarnice Stane Pečjak je svoj čas, ko se je po osamosvojitvi preselilo v Slovenijo mnogo Slovencev iz Argentine, imel to lepo gesto, da je večim priskrbel prvo zaposlitev. Pravil je, da je z žalostjo poslušal bratovo pripovedovanje o doživetem begunstvu; želel jim je - zaradi bratove izkušnje - olajšati tegobe preselitvenih negotovosti.

In ... kakšen okus ima Marcosov burek? Kot bi jedli okusno klasično, malce pikantno empanado.

GB

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Kdor z malo napora in s skromnimi sredstvi doseže, kar si zastavi kot cilj, je uspešen. Tak lahko napravi več dobrega, ali pa tudi več zla. Da bo uspešnost vir skupne blaginje, naj vsak, poleg znanja, bo vzgoje deležen.

MK

Inž. Marko Gaser z družino (in burekom)

Pekarna Pečjak s Škofljice si je namenila, da bo svojim burekom dodala nov okus, nov nadev. Napovedali so razpis in priglasilo se je okoli petdeset oseb s svojimi zamislimi, kaj naj bi bilo v novem bureku kot nadev. Od teh so jih petnajst takoj odpisali, ker niso bili primerni. Od ostalih petintrideset so naredili selekcijo petih in te recepte dali na glasovanje.

Med izbranimi je bil tudi nadev bureka, ki ga je predstavil inž. Marko Gaser, tudi s Škofljice. In kaj je ponudil?

SLOVENSKA VAS

63. obletnica društva

Vsakoletno praznovanje društva je letos, na nedeljo 15. novembra, točno sovpadalo s 56. obletnico blagoslovitve vaške farne cerkve Marije Kraljice. Dodaten razlog, da smo slovesnost pričeli z mašo, ki jo je daroval župnik Jože Bokalič C.M. za

vse žive in pokojne člane društva.

Civilni del praznika se je nadaljeval v Hladnikovem domu, kjer sta predsednika Zedinjene Slovenije

do stanovanja in prve službe, v Lanusu pa si postavil živ spomenik - Slovensko vas. Končno je pozdravila nova veleposlanica Republike Slovenije, ga. Jadranka Šturm Kocjan, ki se je prvič predstavila širši publiki. Navdušeno je izrazila priznanje bogatemu delovanju naše skupnosti.

Nastopi so se pričeli s folklornimi plesi otrok šole Irena F. Barage, ki jih vodita Helena Cerar in Boris Rot. Pokazali so začetne dosežke njihovih vaj s pogumnim nastopom in smislom za ritem.

Pevski zbor, pod vodstvom prof. Andreja Jana in okrepljen z moškimi caračajskimi glasovi, je nato zapel narodno »V Gorenjsko oziram se skalnato stran« in »Oj Triglav moj dom« Jakoba Aljaža. Odobravanje je

in Društva Slovenska vas dvignila argentinsko in slovensko zastavo ob spoštljivem petju himen.

Po zajtrku smo posedli v dvorani, kjer so se zvrstili pozdravi: Vinko Glinšek (predsednik društva), ki je utemeljil pomen skupnega delovanja, kakor so nam ga začrtali predhodniki in že dolgoletna zgodovina ustanove. Inž. Jure Komar, predsednik Z.S., je počastil msgr. Janeza Hladnika, dobrotnika vseh treh emigrant-skih valov Slovencev v Argentino, ob 50-letnici njegove zgodnje smrti. Z neizmerno ljubeznijo je po vseh kotih argentinske države odkrival in povezoval tiste, ki so prispeli proti koncu XIX stoletja in one iz časa ekonomske krize in fašističnega nasilja. Duhovno jih je oskrboval, jim delil zakramente, pa tudi slovenske knjige in revije. Politični pojovni emigraciji pa je s svojim posredovanjem omogočil neomejen vstop, mnogim družinam pomagal

pičlim tekstom. To je poseben izziv, ker zahteva točne in primerne vstopne, s katerimi se je Boris vedno odlično izkazal. Hvala obema za ponovno odkritje - oziroma razkritje - Čehova v tako kvalitetni obliki.

Za zaključek praznovanja smo bili še prijazno in zelo okusno postreženi pri slavnostnem kosilu.

F.S.

PRAZNIK KRALJA VESOLJA

Kristus mora kraljevati

Leta 1925 je sveti oče Pij XI razglasil praznik Kristusa Kralja vesoljstva. Bil je še posebej praznik Katoliške akcije in s klicem »Živel Kristus Kralj« so v času komunistične revolucije umirali tudi slovenski mučenci.

Praznik Kristusa Kralja praznujemo zadnjo nedeljo v cerkvenem letu. V nedeljo, 22. novembra smo se zbrali v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši.

Najprej je delegat dr. Jure Rode izpostavil Najsvetejše. Sledila je ura čaščenja evharističnega Kralja. Med izbranim besedilom je bilo ljudsko petje evharističnih pesmi, ki ga je na orgle spremljala ga. Metka Malovrh. Nato smo molili rožni venec Božjega usmiljenja. Sledile so litanije blaženega Lojzeta Grozdeta, ki je svoje

življenje kot mučenec daroval Kristusu Kralju. Med vzkliki je bilo petje pesmi. Po blagoslovu z Najsvetejšim je bila sv. maša, ki jo je daroval delegat dr. Jure Rode za vse rajne asistente ter člane Katoliške akcije. Slavje dneva je povzdignil Pevski zbor Slomškovega doma Ex corde, pod vodstvom gospe Marte Selan Brula. Na orgle jih je spremljal Ivan Vombergar (iz Slovenije, na obisku družine).

Pridigo je dr. Rode navezal na berili in evangelij. Kristusu je bila dana čast in oblast. On je res kralj, ki ga priznavajo vsi narodi. Njegova oblast je večna, njegovo kraljestvo neuničljivo. To je naš praznik, ker smo kristjani, vključeni v njegovo kraljestvo. Kristus je prišel na svet, da izpriča resnico. Današnja družba ni naklonjena veri; vendar

moramo vsak dan pričati resnico.

Letos se spominjamo tudi 70-letnice odhoda iz domovine. Ob tej priložnosti se Bogu zahvalimo za življenje in tudi za mučence, ki so bili zvesti Bogu in veri do smrti. Prejšnje stoletje je veliko; v naši slovenski zgodovini smo dobili dva blažena: škofa Antona Martina Slomška in blaženega Lojzeta Grozdeta. Kristus je kralj, ker nas je odkupil s krvjo.

Med mašo je bila priložnost za zakrament sprave. Spovedoval je g. Franci Cukjeti. Veliko vernikov je pristopilo k svetemu obhajilu.

Maše je bilo konec. Razšli smo se z zavestjo, da smo počastili Kristusa Kralja vesoljstva.

m. m.

SLOMŠKOVA ŠOLA

Naša dejavnost

Že dolgo časa nismo nič poročali o dejavnostih, ki se vedno vrstijo v naši šoli. Letos so bile predvsem usmerjene v igro »Ledeno kraljestvo«, a vmes so tudi pripravljali še druge proslave.

Ena najvažnejših v letu je materinski dan, tretjo nedeljo v oktobru. Otroci z največjim veseljem pripravljajo svoja darila pod skrbnim nadzorstvom svojih učiteljic. Treba je tudi pripraviti kratko a pristrčno počastitev. Ta je bila v nedeljo 18. oktobra takoj po sv. maši. Z veseljem in ganjenostjo so mamice in stare mame sprejele ta pristrčen pozdrav svojih osnovnošolskih otrok od najmanjših do samozavestnih osmošolcev. Pesmi, recitacije in plesi so si sledili na odru in

dvoma: mamice so z navdušenjem sprejele ta dokaz otroške ljubezni! Mladina se je tudi pridružila tem čestitkam in postregla mamicam in starim mamicam zokusnim pecivom, ki so ga sami pripravili.

Že čez dva tedna, v soboto, 31. oktobra, je

še kratek prizor, ki so ga napisali in pripravili sami otroci 6., 7. in 8. razreda. To je bilo lepo sodelovanje med šolarji in učitelji, ki seveda obnavlja upe v še dolg obstoj naših šol in v odkritje novih talentov! Ko so se otroci sprostiti po nastopu, so z veseljem prinesli mamicam svoja darila v velikem pričakovanju, kako bo mamicam všeč njihovo darilce. A o tem ni bilo

bila ponovitev igre »Ledeno kraljestvo«. Glavno poročilo je bilo že objavljeno v tem časopisu po premieri na Slomškovi proslavi v Slovenski hiši. Res je bila dovršena predstava v igranju in tudi v scenski zamisli. Tukaj so dodali še nekaj tehničnih efektov, kar je pomenilo nov izziv ustvarjalnosti in dopolnitev odrskih lepot. Prav zato je publika nagradila vse ustvarjalce te lepe igre. To so: Andrejka Vombergar Štrficek, ki je tudi priredila igro za oder in Marcelo Brula kot režiserja; Andrea Quadri Brula, prava umetnica za pravljичne scene, skupaj s pomočniki in seveda starši nastopajočih, ki so skozi mesece pripravljali obleke, maske, kulise in pomagali pri pripravi in tudi pospravi dvorane. To je tisto nevidno delo, brez katerega naše družbeno in šolsko življenje v domu ne bi bilo tako uspešno.

Vsem učiteljicam ter učiteljem, staršem in ostalim sodelavcem, najlepša hvala!

a. p.

DVE PREDSTAVITVI

Novo delo dr. Andreja Finka

Fundacija Konrad Adenauer (Konrad Adenauer Stiftung) je izdala novo knjigo dr. Andreja Finka, »América Latina en el mundo: seguridad y valores« (Latinska Amerika: varnost in vrednote). Prvotno je bila mišljena samo kot »e-book« ali spletna knjiga. A končno je fundacija financirala knjigo tudi v običajni obliki, tiskana na papirju, in ta je bila

sedaj predstavljena, najprej v prostorih Katoliške univerze v Buenos Airesu in potem še v Slovenski hiši v okviru Slovenske kulturne akcije.

Na Katoliški univerzi so 2. novembra komentirali o knjigi trije panelisti, prof. dr. Florencio Hubeňak, dekan fakultete socialnih ved te univerze, ambasador Luis Mendiola in prof. dr. Leonardo Hekimian, ki je tudi profesor na fakulteti socialnih ved. Vsi trije so pohvalili knjigo in prispevali zanimive analize, ki so si - vsaj okvirno - bile podobne, seveda s različicami. Z zanimanjem smo navzoči sledili predavanjem, ki so bila na visoki ravni in so povezovali vsebino knjige z raznimi drugimi deli in avtorji; naj omenim le enega, velikega zgodovinarja Arnolda Toynbeeja.

Po predstavitvi so nas presenetili s kavo in slaščicami, ki so bile zelo dobro sprejete.

Tudi Slovenska kulturna akcija je priredila predstavitev knjige v mali dvorani Slovenske hiše v soboto, 14. novembra. Tokrat ni bilo pane-listov; avtor sam je govoril o svojem delu. To je

storil na zelo domiselni način: pripravljen je imel opis vsebine, po poglavjih, in tudi pojasnitve in priponke, ki je smatral, da bi bile na mestu.

Knjiga vsebuje šest poglavij. Vprašanje o varnosti in vrednotah Latinske Amerike si avtor zastavlja v zelo kompleksnem svetu, v katerem je človeštvo sicer rešilo mnogo težav, so pa nastopile nove prav tako zaskrbljujoče kot prejšnje.

Dodamo uvod, ki je podlaga, poanta slededemu razvoju: »Južna Amerika vedno preseneča, naj bo v dobrem ali slabem. Polna je protislovij. Ko zunanji opazovalci govorijo o njej, govorijo o eksotičnosti. Elementi, ki so jo rodili so bili zelo različni: bogate avtohtone kulture, grško-rimsko-judovsko-krščanska civilizacija španske različice, afriški elementi. Predvsem prva dva elementa sta zelo izrazito navzoča v dolgih stoletjih po njunem srečanju. Afriški elementi so nekoliko bolj implicitni in ozemeljsko bolj omejeni.

Dr. Andrej Fink je tudi izrazil: »V teh razmišljanjih sem hotel vzpostaviti vizijo južnoameriške problematike, ki ne temelji na gospodarskih izhodiščih. Zelo smo navajeni na gospodarska izhodišča, a se mi zdijo daleč nezadostna. Težave Južne Amerike niso le gospodarske narave, temveč kulturne in splošno politične. Če se bodo te težave rešile, se bodo gospodarske rešile 'same' (...). Končno me zanima tukaj 'globoka' Južna Amerika, in skušam razglabljati v njenih globinah, tistih, ki so mnogokrat prezrte.

Dr. Andrej Fink je zaključil s to mislijo: »Nekdo je rekel 'sanjajte pa boste doživeli stvarnosti'. Lahko soglašamo s tem, če pravilno razumemo to 'sanjarjenje'. Samo če pravilno razmišljamo in delamo trdo in vztrajno bomo slejkoprej lahko prišli do stvarnosti. Obe sestavini, duh in materija, sta lastni človekovi naravi, vendar, če sta skupaj. Če sta ločeni, nas peljeta ali v nerealen svet, kjer ni kisika niti težnosti, ali, paradokso, v praznino polno materije, provršinskosti in inmanence. V Južni Ameriki (tudi v Evropi in drugod), bi se morali paziti obeh zmot, kajti če pademo v katero koli izmed njiju, s tem zagotavljamo ne-varnosti lastne eksistence.«

Vsebina predstavitve je zelo zanimiva da jo prebereš, posebno še za tistega, ki ne bo prebral knjige. Končno je sledilo nekaj vprašanj in odgovorov navzočih, med katerimi je bila tudi veleposlanica gospa Jadranka Šturm Kocjan.

Rok Fink

MLADINSKE ORGANIZACIJE

SanMarock 2015

17. oktobra se je ponovno izvedel Sanmarock Festival v Slovenskem Domu v San Martinu. Ta glasbena predstava, ki jo organizira Mladinska Centrala, poteka po različnih Domovih že kar nekaj let.

Cilj teh prireditev je, da preživimo lep večer z dobro glasbo, prijetno družbo, okusno hrano in pijačo. Vse je opravljeno s trdim delom in predanostjo mladine; imeli smo tudi na razpolago pivo domačega izdelka.

Ob 20.45 so zazveneli prvi

akordi skupine Sitni (Ignacio Mehle, Maximiliano Žnidaršič Vladimir Janko, Sebi Žnidaršič, Mikaela Allende), ki so že nastopili letos na Pevsko glasbenem večeru. To je začetna skupina, ki nudi nastope v skupnosti in nas razveseljuje z novimi mladimi talenti.

Sledil je nastop Backlight-a (Marjan Loboda, Laureano Daloia, Christian Turnelli, Martín Perrone), ki je s svojim posebnim slogom obogatil večer.

Tretji nastopajoči je bil gost iz Slovenije, Robert Goter s harmoniko. Navdušil nas je in očaral s

svojimi različnimi načini igranja inštrumenta. Robert Goter je osvojil 1. mesto na Evropskem prvenstvu, odlikovanje, ki ga je obširno dokazal.

Nadaljevala je skupina Ave, tudi iz Slovenije (Rajko Djordjevic, Mišo Melanšek, Leon Ferme, Sergej Škofljanec in Matej Kovše). Ponudili so nam obsežen in raznovrsten repertoar, od počasne plesne glasbe do simfoničnega rocka. Tako skupina Ave, kot Robert Goter, so sodelovali na tem dogodku v okviru turneje po Južni Ameriki.

Kot zaključek dogodka so zazveneli še »ZlatoRockovci«: Zofi Marolt, Branko Marinič Luka Škulj, Dejko Lenarčič, Daniel Vasle in Tomi Kenda, ki so nas že navadili na svoje izvrstne predstavitve.

Radi bi se zahvalili vsem tistim, ki so sodelovali s pripravo tega festivala, še posebno tistim nastopajočim, skupnosti slovenskega doma iz San Martina, Audio Pristava in Aleksu Šucu za priprave luči.

Zadnje zahvalne besede so za vse tiste, ki ste prišli na predstavo, da bi preživeli lep čas, čeprav je bilo število udeležencev manjše, kot pričakovano. Treba je opozoriti, da aktivno sodelovanje in prisotnost na teh dejavnostih, ohranijo slovensko enoto.

Niko Skubic

Foto: Miki Resnik

400-letnica cerkve sv. Jakoba

Pri svetem Jakobu v Ljubljani so slovesno praznovali 400-letnico tamkajšnje cerkve. Sveto mašo je daroval nadškof Stanislav Zore. Jubilej so župljani že pred tem zaznamovali tudi z glasbeno-bogoslužnim sporedom in pogovorom strokovnjakov o preteklosti cerkve ter delovanju jezuitov v Sloveniji. Različni dogodki so se zvrstili v tednu med 16. in 22. novembrom.

Nadškof Zore se je pri slovesnem bogoslužju zahvalil patrom jezuitom tako za njihovo zgodovino pri svetem Jakobu kot v slovenskem narodu. »Ta cerkev je njihovo delo. In njihovo delo je še toliko drugega, kar ne ostaja v kamnu in umetninah, ki jih lahko vidimo in otipamo, ampak ostaja v izročilu duha, omiki, izobrazbi, kulturi, česar sicer ne moremo ovrednotiti tako kot kamen in ostale umernine, moremo pa to ceniti in ovrednotiti na neki drugi ravni in z drugačnimi merili.« Za slednje moramo biti po besedah nadškofa Zoreta še bolj hvaležni.

Zbrane je spomnil na zanimivost, to je, da je bila cerkev svetega Jakoba, za katero je bil temeljni kamen blagoslovljen leta 1613, za tisti čas zgrajena razmerna hitro. A dodal je, da je svojo današnjo podobo dobivala še stoletja. »Da je ta cerkev dobila dušo, so bila premalo slaba tri leta, v katerih je bila zgrajena. Potrebna so bila še stoletja snovanja, dela in ustvarjanja, da je postala, kar je danes.« V tem

času pa se nam, tako nadškof Zore, vedno mudi. Kot je poudaril, so včasih gradili za to, da je stalo, za rodove, ki bodo prišli, a danes gradimo za rušenje. »Miselnost o začasnosti vsega se odraža tudi v družbi, v medsebojnih odnosih. Posledica takšne začasnosti je kultura uporabi in zavrzi.«

Kot je dodal nadškof Zore, nas Božja beseda vabi, naj se vzravnamo in dvignemo glave, da bo naš pogled segel daleč in bomo zaslutili, da nismo ustvarjeni za to, da ustvarjamo dobiček in živimo za užitek v dneh svoje zemeljske poti, ampak, da smo ustvarjeni za to, da se uresničimo v Bogu.

Podnebna konferenca

V Parizu je več kot 150 svetovnih voditeljev odprlo podnebno konferenco, na kateri naj bi do 11. decembra oblikovali nov globalni podnebni dogovor. 196 pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja želi doseči dogovor, s katerim bi dvig temperature omejili na največ dve stopinji Celzija do konca stoletja glede na predindustrijsko dobo.

Znanstveniki svarijo, da mora svet nujno rešiti problem globalnega segrevanja, sicer se mora človeštvo pripraviti na katastrofalne posledice, kot so suše, poplave in dvig morske gladine. Zato so se v francoski prestolnici zbrali predstavniki 195-tih držav in EU, da bi se dogovorili, kako omejiti globalno segrevanje ozračja. Konferenca se je začela s prvimi pogajanji delegatov, zdaj pa so na vrsti svetovni voditelji, med njimi tudi slovenski premier Miro Cerar. Ob prihodu sta jih pozdravila francoski predsednik Francois Hollande in generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon. Slednji je dejal: »To je ključni trenutek za prihodnost vaših držav, vaših rojakov in našega skupnega doma, našega planeta.« Francoski predsednik Hollande pa je v pozdravnem nagovoru poudaril, da »vložki na mednarodni konferenci še nikoli niso bili tako visoki, saj gre za prihodnost planeta, prihodnost življenja«. Opozoril je še, da podnebne spremembe lahko spodbudijo številne nove konflikte zaradi iskanja virov, zato je po njegovem mnenju »na kocki mir«.

Vrh sicer poteka pod izredno strogimi varnostnimi ukrepi po nedavnih terorističnih napadih v francoski prestolnici. Uradnemu odprtju je v popoldanskih urah sledil osrednji vsebinski del Dneva voditeljev držav. Slednji so že prve ure po prihodu v Pariz izkoristili za dvostranska srečanja. Tako je Ameriški predsednik Barack Obama takoj po pristanku najprej obiskal eno od prizorišč terorističnih napadov, nato pa se srečal s kitajskim kolegom. Ta država je bila eden glavnih krivcev za propad globalnih podnebnih pogajanj v Kopenhavnu leta 2009, zdaj pa kaže, da je pripravljena prevzeti svoj del odgovornosti.

NOVICE IZ SLOVENIJE

KJE JE KAK ANESTEZIOLOG?

Problem pomanjkanja specialistov anesteziologije v Univerzitetnem kliničnem centru (UKC) Maribor bodo poskušali začasno premostiti s pomočjo anesteziologov iz drugih bolnišnic. Pripravlja pa se tudi interventni razpis za specialiste anesteziologe iz tujine, so pojasnili po sestanku na Zdravniški zbornici Slovenije.

VZDRŽEVANJE LETAL V POLJSKE ROKE

SDH in Aerodrom Ljubljana sta s poljsko družbo Line-tech Holding sklenila pogodbo o prodaji Adrie Airways Tehnike. Poljaki bodo v družbi za vzdrževanje letal pridobili 100-odstotni delež, plačilo kupnine in preknjižbo delnic pa bodo predvidoma izvedli do srede. Za celotni delež bodo po neuradnih informacijah odšteli dva milijona evrov.

ZGODBA BREZ KONCA

Minister za infrastrukturo Peter Gašperšič pričakuje prvi možni razpis v okviru evropskega instrumenta za povezovanje Evrope (CEF), na katerem želi Slovenija kandidirati s projektom drugi tir, konec leta 2016. Do takrat je treba opraviti vse domače naloge in zagotoviti ustrezno zrelost projekta, je poudaril Gašperšič.

31. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

V Cankarjevem domu je vrata za obiskovalce odprl Slovenski knjižni sejem, ki v 31. izdaji prinesel tri ključne novosti. V smer internacionalizacije je stopil s predstavitvijo častne gostje Francije, bolj živahen je bil zaradi otroškega festivala Cicifest, bolj družaben pa zato, ker se je podal izven zidov Cankarjevega doma. V sklopu sejma je v Linhartovi dvorani potekalo tudi literarno srečanje s francoskim pisateljem in filozofom Pascalom Brucknerjem.

Z NEBOTIČNIKA NA VOGEL

Po prevzemu večinskega deleža Žičnic Vogel so lastniki bohinjskega podjetja zamenjali del nadzornega sveta. Član sveta je postal tudi avstralski poslovnež slovenskih korenin Anthony Tomažin, ki o konkretnih vlaganjih v razvoj Vogla še ne more govoriti. Kot je poudaril, smučarsko središče na Voglu ni zlata jama, je pa izziv. (Op.: Anthony Tomažin je leta 2007 kupil zgornja štiri nadstropja Nebotičnika in po dolgih letih omogočil spet izvrsten pogled s terase na Ljubljano).

PO SVETU

KITAJSKA IN TAJVAN

V luči občutne otoplitve odnosov med Tajvanom in Kitajsko sta si državi prvič doslej izmenjali zaprte vohune. Tajvanske oblasti so pretekli ponedeljek potrdile, da so zamenjavo vohunov izvedli že v sredini oktobra, pred vrhom kitajskega in tajvanskega predsednika, ki sta se srečala 7. novembra. To je bil prvi vrh voditeljev obeh držav po letu 1949, ko se je z zmago komunistov nad nacionalisti končala državljanska vojna na Kitajskem. Čeprav Tajvan že več desetletij živi samostojno, Tajvanci pa so izoblikovali lastno identiteto, v Pekingu na otok gledajo kot na odpadniško provinco, ki čaka na združitev. Sedanji predsednik Tajvana, ki vodi otoško državo od leta 2008, si prizadeva za otoplitev odnosov s Kitajsko.

TURČIJA IN RUSIJA

Turčija je v Rusijo s posebnim letom poslala truplo pilota, ki je umrl ob torkovi srestrelitvi ruskega vojaškega letala na sirsko-turški meji. Pilota so, potem ko se je izstrelil iz letala, zajeli in ubili sirske uporniki, pripadniki turkmenske manjšine. Turške oblasti so ga prevzele v soboto zvečer na sirski meji, premier Ahmet Davutoglu pa je napovedal, da go bodo vrnili Moskvi. Turčija in Rusija sta se zaradi omenjenega incidenta v zadnjih dneh zapletli v meddržavni spor. A vsaj v Ankari so nekoliko popustili, čeprav je predsednik Erdogan sprva dejal, da se Moskvi ne nameravajo opravičiti. Zdaj obžaluje, da je prišlo do incidenta, turška vlada pa je organizirala vrnitev ubitega ruskega pilota.

HRVAŠKA DO VLADE

Po prvem krogu posvetovanj s političnimi strankami hrvaška predsednica Kolinda Grabar-Kitarović ni imenovala mandatarja za sestavo nove hrvaške vlade. Noben kandidat ni prinesel dovolj podpisov poslancev sabora. Drugi krog posvetovanj bo čez devet dni, do takrat pa naj bi se v stranki Most odločili, ali bi šli v vlado z levico ali desnico. Največ podpisov je prinesel dozdajšnji premier, prvak levice, Zoran Milanović. Tako slednji kot predsednik HDZ-ja Tomislav Karamarko sta prepričana, da se bosta uspela dogovoriti z Mostom in da bosta že 7. decembra tudi dobila priložnost za sestavo nove vlade. Predsednica

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENCI V ARGENTINI

Berazategui. V nedeljo, 28. novembra, je bila v Berazateguiju blagoslovitev Slovenskega doma, združena s celodnevno prireditvijo. Na njo so bili povabljeni rojaki tudi iz ostalih slovenskih naselij s področja Vel. Buenos Airesa. ...

D.S.P.B. »Tabor« v Argentini je imel v nedeljo, 21. nov. svoj 9. redni letni tabor v prostorih Slomškovega doma. Po sv. maši je bila kratka spominska slovesnost, kjer je govornik, dr. Stanko Kociper ugotovil, da je že pred drugo svetovno vojno škof Jeglič jasno povedal, da kot ima Kristus svojo fronto, ima tudi satan svojo fronto, človeštvo pa je v zmedu in ne ve, kam. Slovensko domobranstvo je izbralo pravo pot in ostalo zvesto večnim vrednotam: Bogu, narodu in domovini. ...

Carapachay. Slovenska mladina s področja Slovenskega doma v Carapachayu je imela 13. novembra v krajevnem domu I. kulturno družabni večer. Zbrane rojake je pozdravil predsednik SFZ v Carapachayu Janez Škulj. V svojem govoru je poudarjal naloge, ki jih ima slovenska mladina pri delu za ohranitev slovenske skupnosti. ...

Moron. V soboto, 27. novembra zvečer, se je na Slovenski pristavi zbralo lepo število okoliških Slovencev. Med nje je prišel g. direktor msgr. Anton Orehar ter jim posredoval vtise s svojega obiska Slovencev v ZDA, Kanadi ter posameznih evropskih državah. ...

Osebnе novice. Družinska sreča. V družini g. Janka Filipiča in njegove žene ge. Marice roj. Avguštin iz San Andresa se je rodil sinček. - V družini g. Ravnika in ge. Majde roj. Hren v San Francisco (prov. Cordoba) so pa dobili sinčka Matjaža.

(Svobodna Slovenija, 2. decembra 1965 - Št. 48)

je napovedala, da bo po volilnih pogajanjih 3. decembra sklicala ustanovno sejo hrvaškega sabora.

PROTI EKSTREMIZMU

K skupnemu reševanju vzrokov za ekstremizem in terorizem so ob sklepu srečanja pozvali tudi voditelji procesa Brdo Brioni, ki ga vodita predsednika Slovenije in Hrvaške Borut Pahor in Kolinda Grabar-Kitarović. Predsedniki Slovenije, Hrvaške, Srbije, Črne gore, Makedonije, Albanije, Kosova ter Bosne in Hercegovine so v sklepni izjavi pozvali k boljši zaščiti zunanjih meja unije in dogovoru za zmanjšanje migracijskega toka. Prav tako so pozvali h krepitvi stabilnosti, varnosti in blaginje za države Jugovzhodne Evrope. Izjavo sta podpisala tudi ameriški podpredsednik Joseph Biden in predsednik Evropskega sveta Donald Tusk.

PATRIARH OBTOŽUJE

Voditelj sirskokatoliške cerkve, antiohijski patriarh ter bejrutski škof Ignacij III. Younan, po terorističnih napadih v Parizu in Bejrutu zahodne vlade obtožuje, da jim je v interesu, da se v Siriji ohranja konflikt brez konca. To je po njegovih besedah omogočilo nastanek terorističnih milic in zahodni mediji so tiho, strahopetni in sokrivi.

PROTESTI NA KOSOVU

Kosovska opozicija je predsednici države predala peticijo proti dogovoru Prištine in Beograda o oblikovanju skupnosti srbskih občin na Kosovu. Pod peticijo se je podpisalo 200 tisoč ljudi, ki menijo, da bi izvajanje dogovora poglobilo etnične delitve na Kosovu in okrepilo vpliv Srbije. Opozicijski poslanci in njihovi privrženci že nekaj tednov blokirajo delovanje parlamenta, v glavnem mestu pa so pripravili proteste.

RESUMEN DE ESTA EDICION

LIDER Y PROFETA

El pasado 27 de noviembre se cumplieron 150 años del nacimiento del publicista, escritos, sociólogo, político y sacerdote Janez Evangelist Krek. Fue un luchador por los derechos de los eslovenos y un visionario de la lucha social positiva. Estudió en Viena la doctrina social. Regresado a Eslovenia se dedicó a la política y fue diputado en el consejo regional y luego en el parlamento vienés. Defendió los derechos de los campesinos y estableció las bases del movimiento cooperativista. En 1894 creó la primera cooperativa rural eslovena. Pronto su número creció y en 1910 ha había 560 cooperativas de producción y crédito. Sentó las bases de la economía eslovena y, en ese sentido, puede ser considerado el padre de, estado esloveno. Con motivo del aniversario hubo en Eslovenia muchos actos de reflexión y homenaje. El historiador Janko Prunk lo definió como “un hombre de gran corazón, gran inteligencia y gran trabajo”. (Pág. 1)

ANIVERSARIO EN LANUS

Hladnikov dom en Slovenska vas de Lanús cumplió un nuevo aniversario de su creación, que ya lleva el número 63. Con tal motivo el pasado 15 de noviembre tuvo lugar una gran celebración, que contó con la presencia de la embajadora de Eslovenia, la Sra. Jandranka Šturm Kocjan. Tras la celebración de una misa de gracias, hubo festejos en las instalaciones del Hogar. Se izaron las banderas y entonaron ambos himnos. Se recordó al difunto padre Juan Hladnik, creador del asentamiento esloveno en Lanús. Hubo bailes folklóricos de los niños y cantos del renovado coro de la comunidad. El momento cultural fue la excelente puesta en escena de la obra de Chejov “Trágico a la fuerza” bajo la dirección de Dani Grbec. Las actividades finalizaron con un almuerzo de camaradería. (Pág. 3)

EN LA ESCUELA DE SLOMŠEK

El curso sabatino de Slomškov dom realizó este año muchas actividades. Destacamos en primer término el encuentro por el día de la madre, que los niños prepararon bajo la supervisión de los docentes. Hubo recitados y cantos, además de una breve obra escénica, escrita por los mismos alumnos de 6., 7. y 8. grado. Se sirvió un desayuno a las madres, preparado por los jóvenes del Dom. Mientras tanto el sábado 31 de octubre se puso en escena la obra de teatro “El reino del hielo”, que los chicos de la escuela ya habían representado en la reunión de todos los cursos en el Centro Esloveno. Enriquecida con nuevos detalles técnicos, la obra mereció el entusiasmo reconocimiento del público. (Pág. 3)

PRESENTACION DE UN LIBRO

El Dr. Andrés Fink es profesor universitario y estudioso de la política y la sociedad. Recientemente la fundación Konrad Adenauer editó su obra “América Latina en el mundo: seguridad y valores”. Originalmente pensado sólo como e-libro, la editora se decidió también por la edición impresa en papel. Hubo una presentación en la Universidad Católica Argentina, donde Fink es profesor. Tres destacados panelistas hablaron de la obra y la compararon con otros autores, entre ellos Arnodl Toynbee. Pero también se hizo la presentación en la colectividad. Auspiciada por la Acción Cultural Eslovena tuvo lugar en el salón auxiliar del Centro Esloveno. Allí el autor explicó el contenido del libro, las ideas-fuerza de la obra, y la trascendencia de América Latina en el mundo de hoy. (Pág. 4)

SANMAROCK

Las organizaciones juveniles eslovenas siguen con su intensa actividad. Una de ellas es el encuentro anual con la música Rock, que este año se realizó en el centro esloveno de San Martin. De allí su nombre: Sanmarrock. El encuentro tuvo lugar el 17 de octubre y en su transcurso actuaron distintos conjuntos. También se recibió la visita del conjunto esloveno Ave y actuó el acordeonista Robert Goter, quien cautivó el auditorio. El final “a toda orquesta” fue del conjunto ZlatoRock. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Jorge Komar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **svobodna.ba@gmail.com**
Za Društvo ZS: Jure Komar / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Franci Sušnik, Marko Čeč, Alenka Prijatelj, Marjana Poznič, Rok Fink, Niko Skubic in Miki Resnik.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1.100.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.545.-; beli papir \$ 1.755.-; Bariloche; \$ 1.300.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekečega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne cheke, ne osebnе) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellana 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellana 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

Objestnost na Brezjah

V parku ob baziliki Marije Pomagaj na Brezjah so neznanci uničili pano z ilustracijo romarja in njegovega angela varuha, ki je bil postavljen letos na slovensko pomlad. V slovenskem narodnem svetišču so na svojem

Facebook profilu dejanje pospremili z besedami: »Odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo«.

Pano z ilustracijo romarja in njegovega angela varuha je spodbujal peš romanje k Mariji Pomagaj na Brezje. Obiskovalci slovenskega narodnega svetišča, predvsem otroci, so se radi slikali pred njim.

Eden ali več neznancev je pano objestno razbilo na več kosov. »Ob tem, da je bila povzročena materialna škoda, nas preveva globoka žalost, da nekoga motijo stvari, ki pri ljudeh naletijo na pozitiven odmev,« so zapisali v slovenskem narodnem svetišču. Pano bodo na isto mesto znova postavili spomladi. »V upanju na njegovo boljše usodo,« so dodali.

XXVI. VESELICA NARODNIH PLESOV

SOBOTA 12. DECEMBRA OB 20. URI

Slovenska Pristava

Rep. Eslovenia 1851 Castelar

Na razpolago štrudelj, čevapčiči in veliko drugih dobrot!

Veselica se priredi ob vsakem vremenu!

BOŽIČNI KONCERT

v priredbi Balantičeve šole

»Le ljubezen naj vlada med ljudmi,
ko se na svet Detece rodi!«

19. decembra 2015 ob 20. uri
v Našem domu - San Justo

Prostovoljni prispevki

SLOVENCİ IN ŠPORT

PO PORAZU - DOMOV

Slovenski boksar Dejan Zavec je v Hialeahu na Floridi vknjižil svoj četrti poraz v karieri. S tehničnim knockoutom ga je v 3. rundi supervelterske kategorije premagal Kubanec Erislandy Lara, ki je tako zadržal naslova prvaka WBA in IBO.

Dan po porazu so iz njegove ekipe sporočili, da se bo od kariere uradno poslovil na posebnem dogodku. Zavec pa je v izjavi za medije dejal, da je sicer izgubil, a doživel pozitiven šok. Nisem razmišljal o koncu kariere, ampak se mi je to po dvoboju zdelo najbolj prav, je dejal Zavec. Na vprašanje, kaj pomeni, da gre novim izzivom naproti, pa je odgovoril, da potrebuje nekaj dni, da zbere misli in da začne neko novo življenje, v katerem bo to, kar je bilo doslej postransko, postalo glavno.

DVANAJST LET ČAKANJA

Najboljši slovenski jadralac Vasilij Žbogar je na svetovnem prvenstvu razreda finn v morju pred Novo Zelandijo osvojil bronasto medaljo. V zadnji regati najboljše deseterice je bil šesti in je s 112 točkami zaostal le za Britancem Gilesom

Dejan Zavec

Scottom (48) in Francozom Jonathanom Lobertom (93). »Zelo sem zadovoljen s tem 3. mestom. Dvanajst let sem čakal in ga danes tudi dočakal. Ogromno dela je bilo vloženega, velikokrat sem bil 4., 5., 6., nikoli do danes pa nisem prišel med prve tri,« je po koncu prvenstva povedal 40-letni Žbogar.

KAKO BO JESENIČANOM IME?

Ljubljanski podjetnik Boris Požeg je novi lastnik blagovne znamke Hokejski klub Jesenice. Znamko nekdanjega slovenskega hokejskega ponosa je kupil na dražbi v Murski Soboti. Požeg je ponudil najvišjo ceno ter znamko HK Jesenice kupil za 150.000 evrov.

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad pristavskega odseka Zveze slovenskih mater in žena je odbor Društva Slovenska Pristava daroval \$1.000,- namesto cvetja na grob ge. Magdi Češarek. Bog povrni!

OSEBNE NOVICE

Smrt

V Lomas del Mirador je umrl **Mirko Bezljaj** (91); v San Martin, **Danijel Vičič** (54); v Buenos Airesu **Andrej Duh** (iz Bariloch - 71). **Naj počivajo v miru!**

OBVESTILA

PETEK, 4. decembra:

Koncert Luka Debevec Mayer ob 20. uri v cerkvi Ntra. Sra. De la Rábida, CABA

SOBOTA, 5. decembra:

Zaključna prireditev v Jegličevi šoli - ABC po slovensko ob 9,30 uri.

Zaključna prireditev v Slomškovi šoli ob 20. uri.

Zaključna prireditev v Prešernovi šoli ob 19. uri.

Zaključna prireditev v Rožmanovi šoli ob 19. uri.

Prihod sv. Miklavža v Jurčičevi šoli ob 20. uri.

NEDELJA, 6. decembra:

Zaključna prireditev v Baragovi šoli po sv. maši.

Zaključna prireditev v Balantičevi šoli ob 18. uri.

Zaključna prireditev v Jurčičevi šoli, po sveti maši.

PONEDELJEK, 7. decembra:

Kosilo upokojencev na Naši domačiji ob 13. uri.

Koncert Luka Debevec Mayer ob 20. uri v cerkvi Sagrada Eucaristía, CABA,

TOREK, 8. decembra:

Prvo sveto obhajilo.

SOBOTA, 12. decembra:

Na Pristavi XXVI veselica narodnih plesov ob 20. uri.

ČETRTEK, 17. decembra:

ZSMŽ San Martin, vabi na božični sestanek ob 16. uri.

SOBOTA, 19. decembra:

Božični koncert v priredbi Balantičeve šole ob 20. uri n Našem domu San Justo.

NEDELJA, 20. decembra:

Božični koncert v Sanmartinski stolnici ob 18. uri.

Duhovna obnova za žene in može v Slovenski hiši.

Družinski referendum na veleposlaništvu RS.

ČETRTEK, 24. decembra:

Božična polnočnica v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

Nasvidenje čez dva tedna

Zaradi praznika Brezmadežne, ki je v torek, 8. decembra, in predhodnega argentinskega »mostnega« delopusta (feriado puente) v ponedeljek, 7. prihodnji teden naš list ne bo mogel iziti. Naš prihodnji izvod bo tiskan z datumom 20. decembra. Hvala za razumevanje!

Naš elektronski naslov

Lepo prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da vso pošto na tednik naslovijo izključno na:

svobodna.ba@gmail.com

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava Svobodne Slovenije

Podjetniki, profesionalci, rojaki
Bližajo se božični in novoletni prazniki. Gotovo želite poslati

PRAZNIČNA VOŠČILA

svojim odjemalcem, prijateljem, znancem in rojakom. Oznanilo in Svobodna Slovenija Vam nudita to edinstveno priložnost, da na naših straneh objavite svoje voščilo in za majhen strošek pokrijete celotno slovensko skupnost.

Stopite v stik z nami, da Vam zamisel osebno razložimo. Čas je do petka 18.12. Po telefonu: (011) 4636-0841 in (011) 4636-2421

